

Od globální finanční krize k evropské dluhové krizi: příčiny, důsledky, souvislosti

Ing. Jan Mládek, CSc.

předseda představenstva

FONTES RERUM,

družstvo pro ekonomická, politická a sociální studia

www.mladek.eu; www.fontes-rerum.cz

Vědeckopopularizační seminář

Evropský institucionální rámec a základy globální regulace

Brno, 25. listopadu 2011

Tento seminář je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Připomenutí: vytvoření eurozóny není viníkem světové finanční a hospodářské krize

Viníci jsou tři:

1. Stále větší příjmová a majetková nerovnost – kromě sociálního napětí to vede k poklesu ekonomiky
2. Finanční trhy, které se naprosto urvaly z jakékoliv kontroly
3. Outsourcing zpracovatelského průmyslu do Číny a jinam

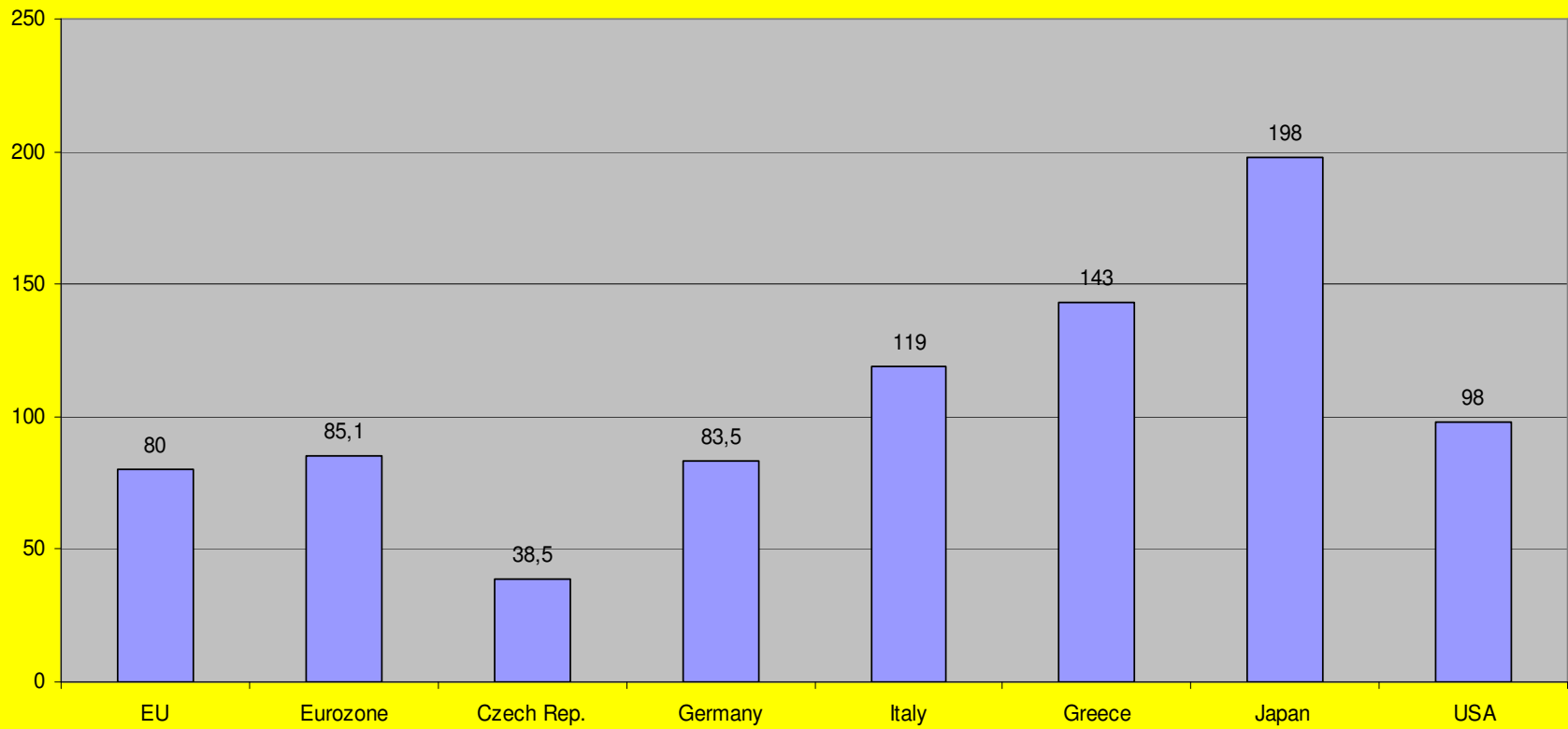
Neví se co s tím?

Tisknou se peníze

Leč pracovní místa se netvoří a je
možné spekulovat proti zemím
když to refinancují s úrokem
skoro nula příští dva roky

Na fiskální stimulaci není prostor

Public Debt in the year 2010

Na straně druhé ...

V těžkých krizích hynou slabé kusy:

1. Firmy

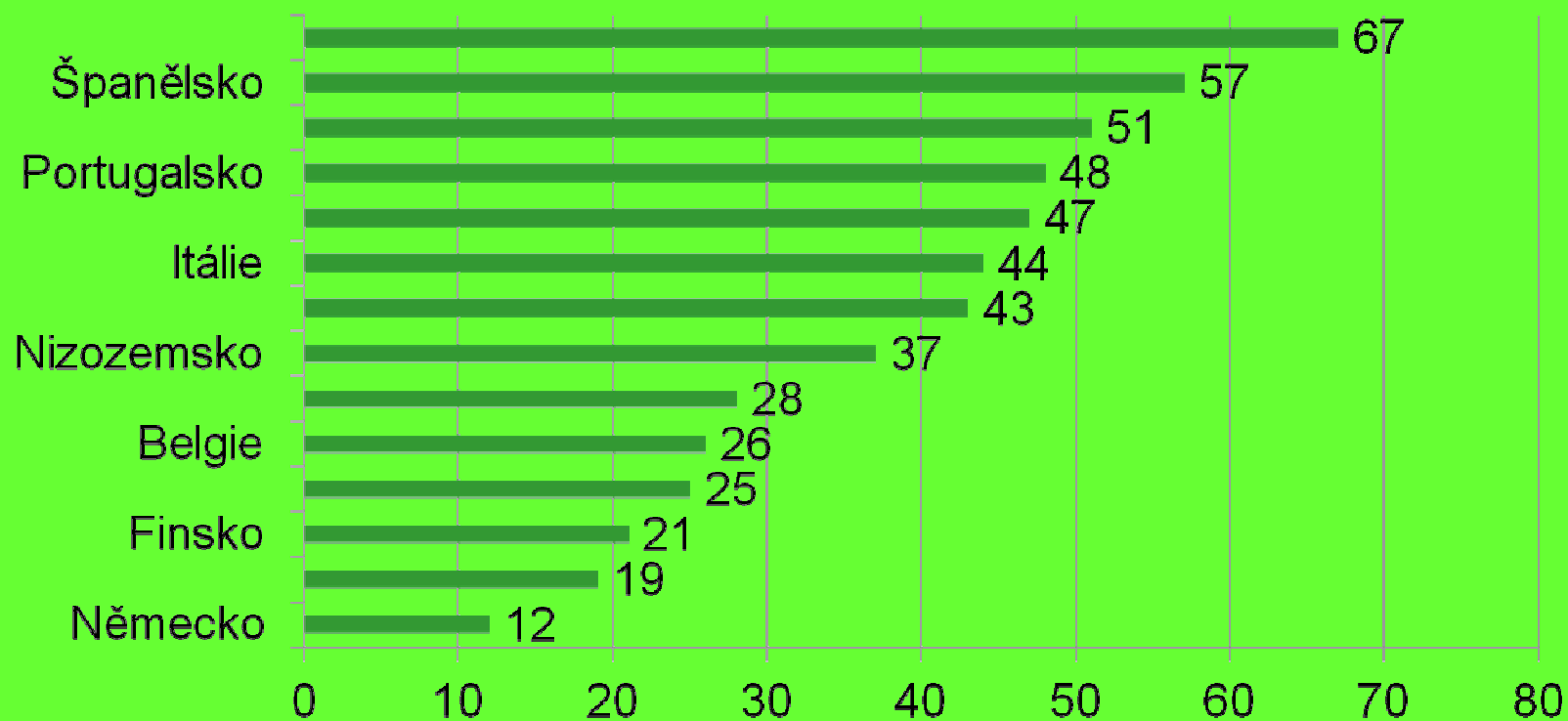
2. Jednotlivci

3. Neživotné projekty

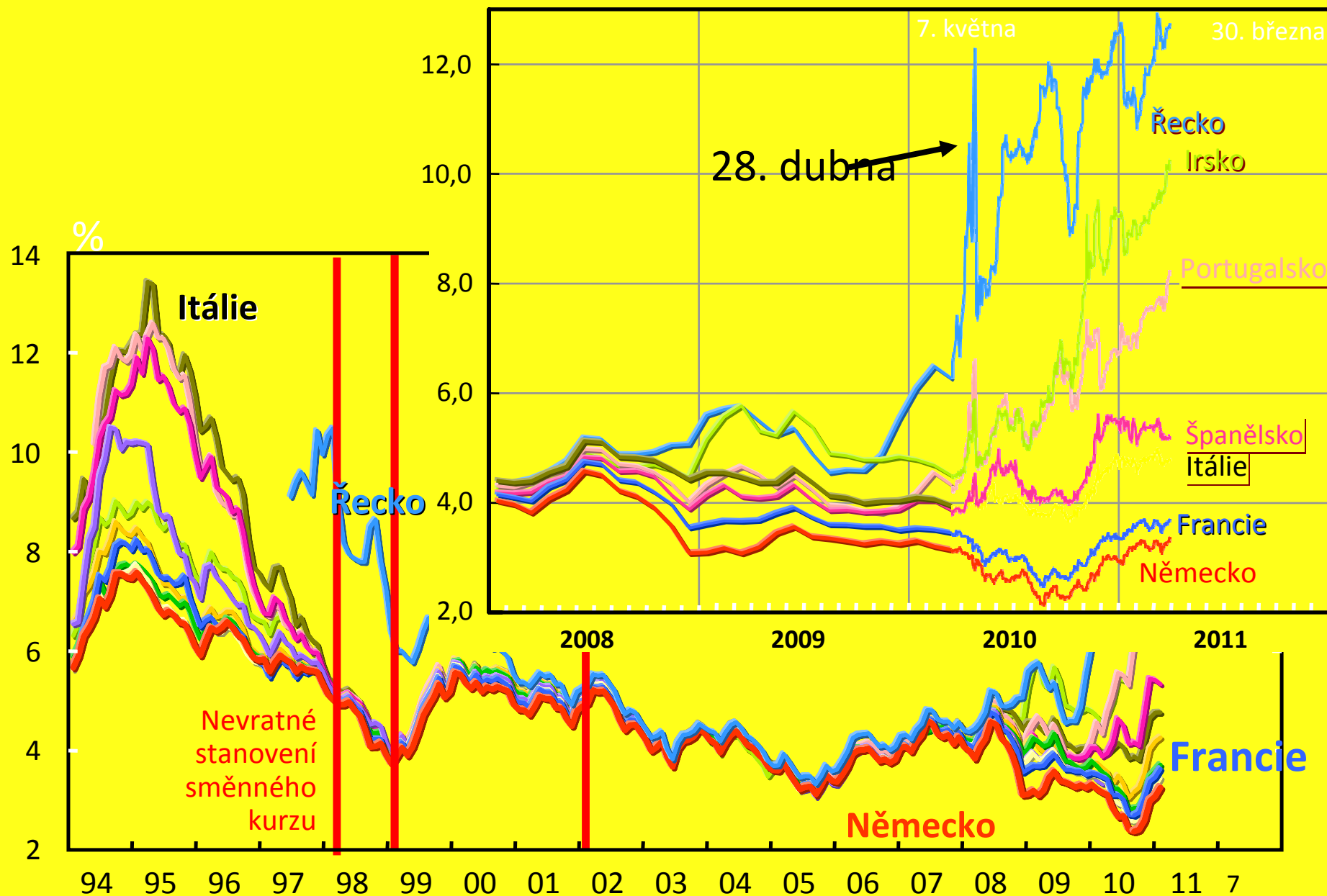
Je takovým projektem eurozóna???

Varovné signály: divergence ne konvergence:

Růst cen v letech 1995 - 2009 v %

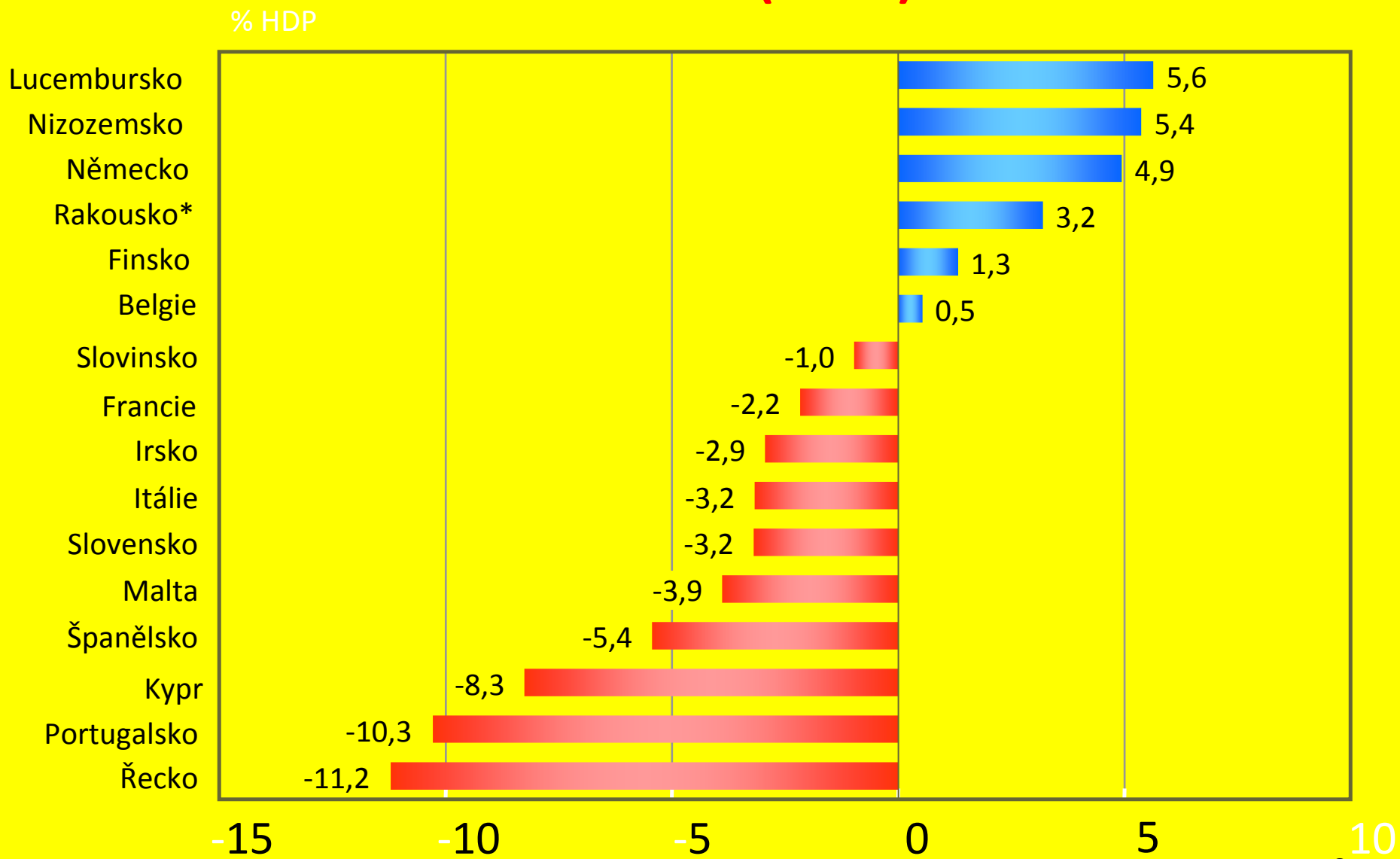
Úrokové sazby st. dluhopisů s 10letou splatností

Zdroj: Národní centrální banky, H.-W. Sinn, ifo Institut, München.

Březen 2011

Bilance běžného účtu vztažena k HDP Eurozóna (2009)

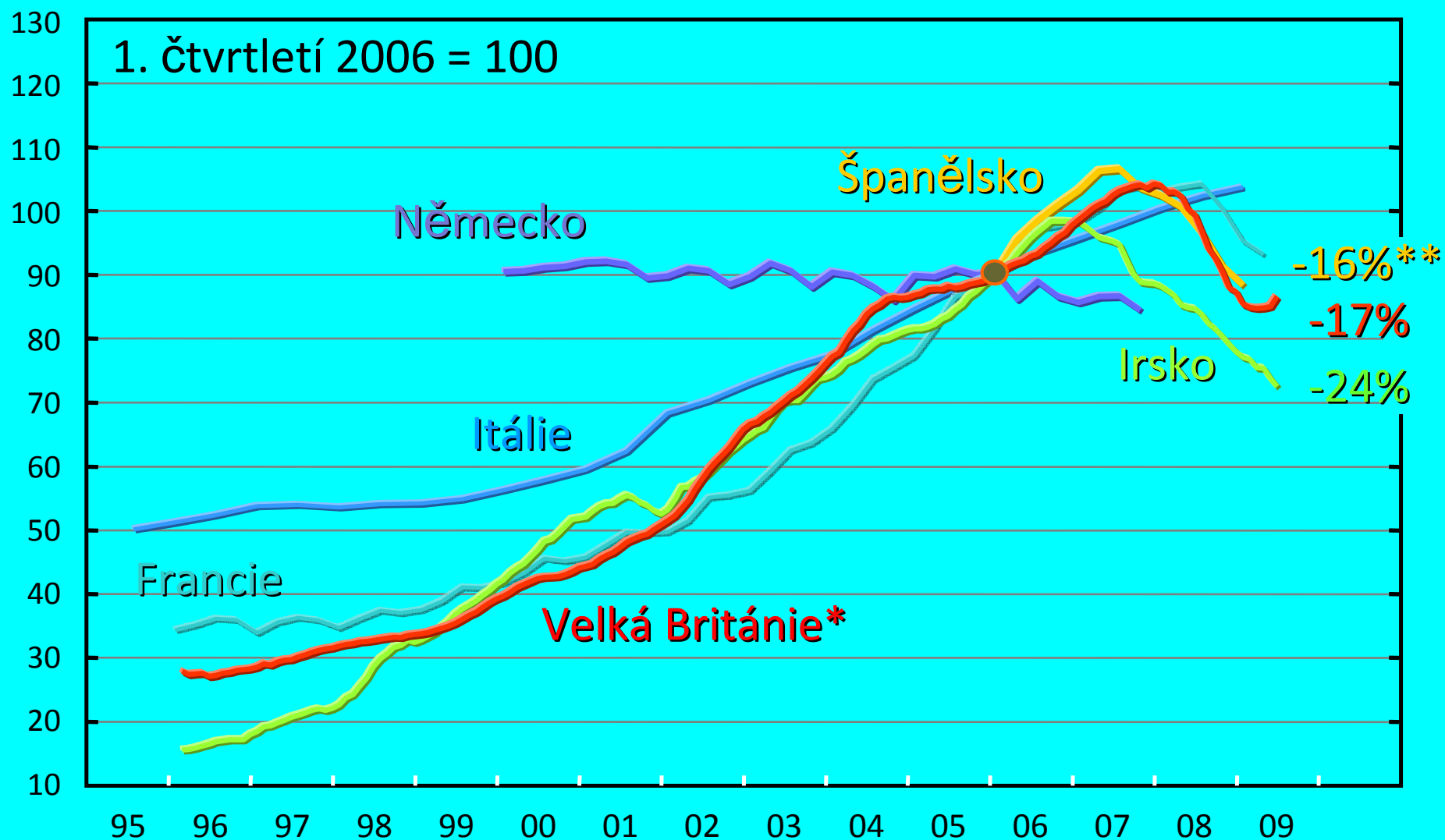

* 2008 Zdroj: H.-W. Sinn, ifo Institut, München

Euro v periferních zemích

- **Odpadnutí měnového rizika**
- **Sílicí riziko bankrotu (skryté?)**
- **Snížení rozdílů v úrokových mírách**
- **Import kapitálu a deficity zahraničního obchodu**
- **Prudký nárůst výdajů v soukromém i veřejném sektoru**
- **Bublina na trhu s nemovitostmi, státní zadlužování**
- > **Morální pokušení bank (bail-out, špatná regulace, nedostatek vlastního kapitálu)**
- > **Morální pokušení politiků (bail-out, transfery)**

Ceny nemovitostí v letech 1996 – 2009

** Španělsko: IV. kvartál 2008.

Zdroj: The Economist and Social Research Institute; UK: Katastr nemovitostí, Německo: DESTATIS; Francie: INSEE; Itálie: Banca d'Italia, H.-W. Sinn, ifo Institut, München

10 10

23. září 2009

Eurozóna se chytla do pasti, kterou
si sama nachystala.

Politická integrace měla následovat
za integrací ekonomickou

NENÁSLEDOVALA !!!!!

Teď máme 3 základní scénáře co se může stát

3 scénáře

1. Politická integrace eurozóny či EU27

Teoretická možnost
pravděpodobnost se blíží
k nule

2. Rozpad eurozóny na prvočinitele

Nemusela by přežít EU

3. Vytvoření tvrdého jádra, které vytvoří FMF
a bude konvergovat k USE

Drobný problém ...

Jak bude vypadat jádro?

Kdo tam bude jistě: Německo,
Lucembursko, Rakousko a Holandsko

Kdo asi dál Finsko, Estonsko, Slovensko,
Belgie

Kdo je klíčový? Itálie a Francie!

A co Česká republika?

Důvody pro vstup trvají.

Potřebuje pro exporty svého
zpracovatelského průmyslu stejnou
měnu jako SRN.

A když to nepůjde – chce to fixní kurs
Jako Rakousko a Holandsko v 70. letech

V EU se hraje na Černého Petra
(Petry) !!!!!

a proto by bylo vhodné, aby ...

Česká republika deklarovala vůli vstoupit do eurozóny hned jak to půjde.

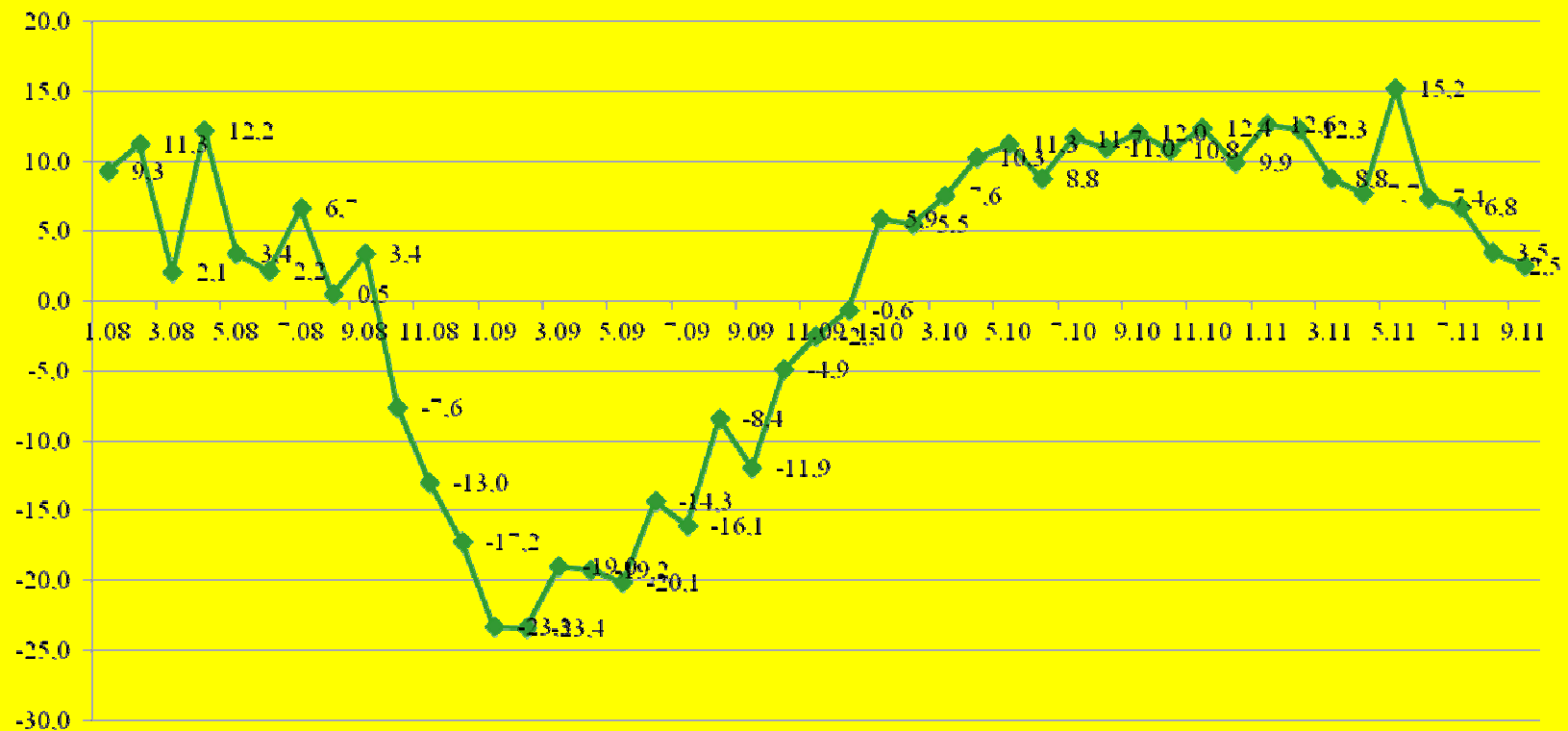
Tedy udělat to samé co za Polsko udělal premiér Tusk.

HDP Česká republika

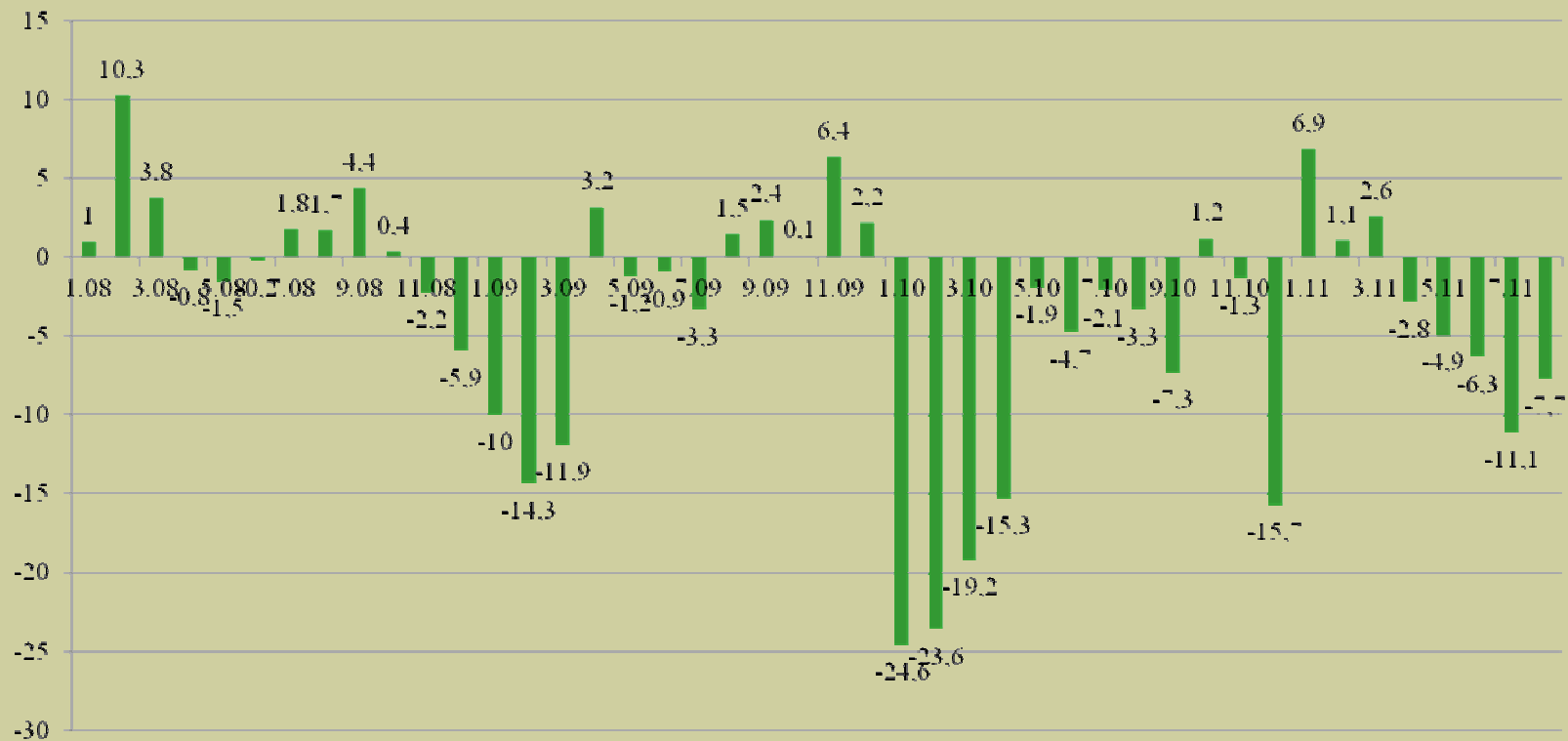
Průmyslu začíná docházet dech...

Průmysl Česká republika

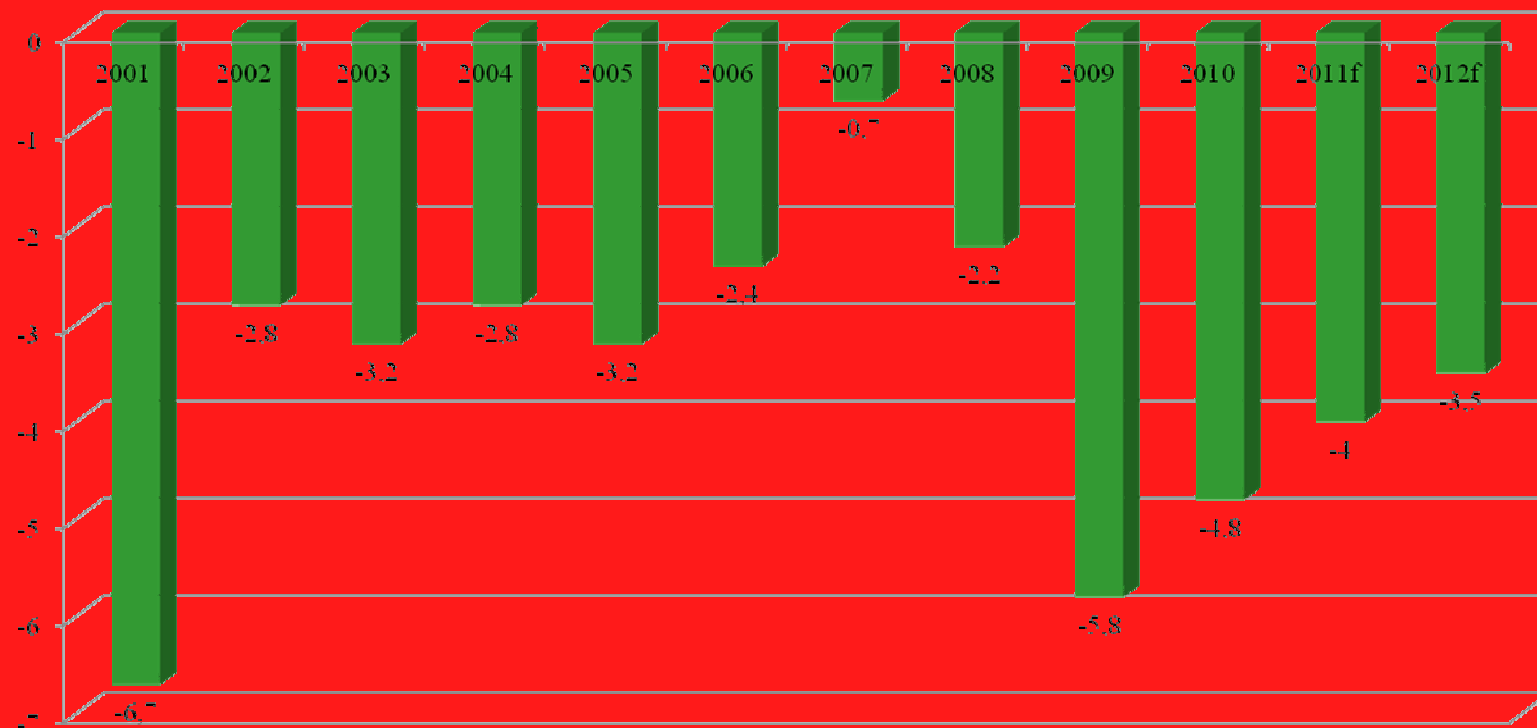
Stavebnictví má problém ... velký

Stavebnictví Česká republika

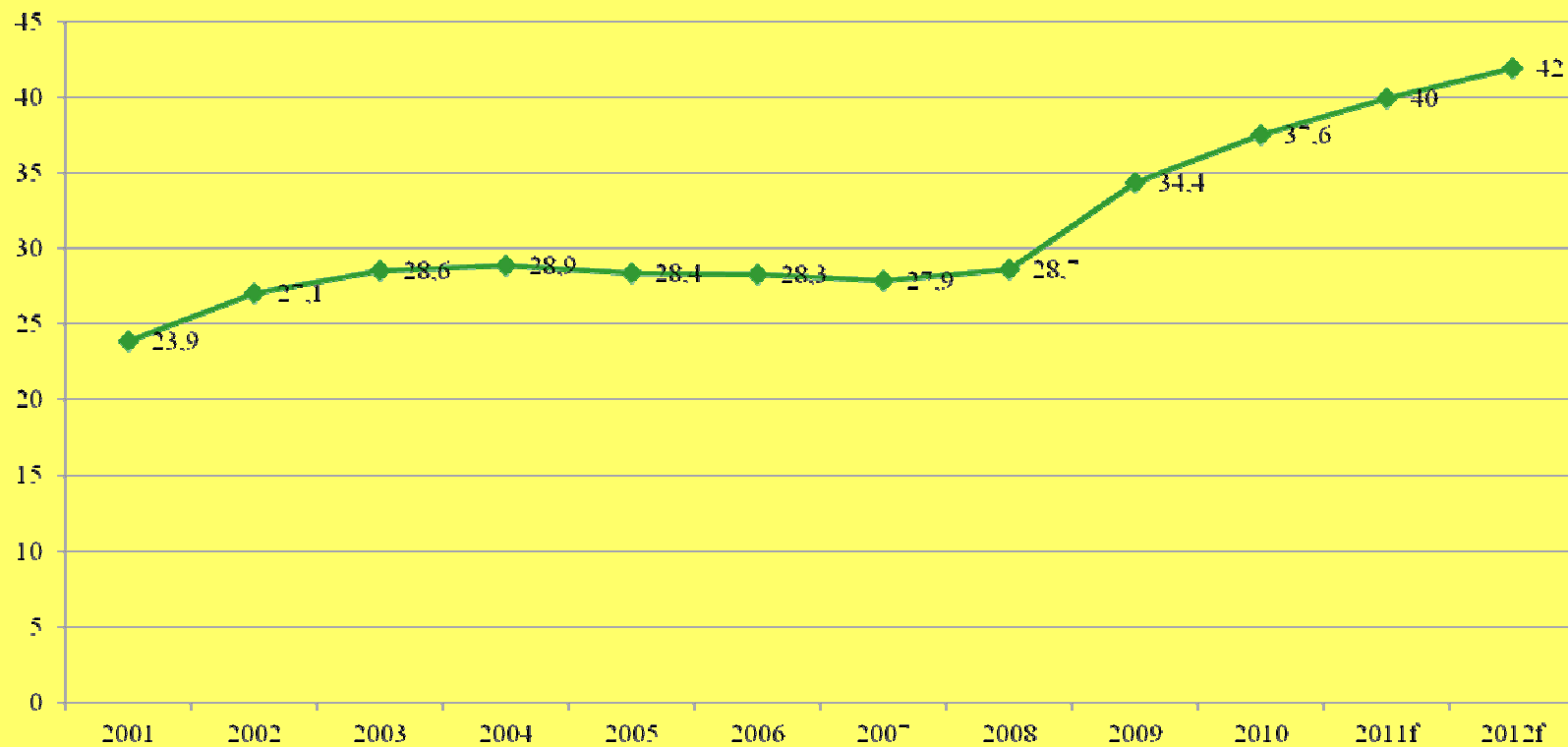
Číslo o veřejném deficitu se stále mění: poslední notifikace

Veřejný deficit Česká republika

Příčiny: banky, předražené stavby a ne sociální dávky

Veřejný dluh Česká republika

Budoucnost může být v ČR pozitivní pokud:

1. Bude obnoven hospodářský růst
2. Udržena sociální soudržnost
3. Zvýšena zaměstnanost
4. Stabilizovány veřejné finance
5. Prohloubena evropská integrace za účasti České republiky

www.Fontes-Rerum.cz

Děkuji za pozornost!

WWW.MLADEK.EU